Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2018. gada 20. septembrī*

Apelācija – Konkurence – Eiropas Komisijas noraidīta sūdzība – Eiropas Savienības interešu neesamība

Lieta C-373/17 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2017. gada 20. jūnijā iesniedza

Agria Polska sp. z o.o., Sosnoveca (Polija),

Agria Chemicals Poland sp. z o.o., Sosnoveca,

Star Agro Analyse und Handels GmbH, Allerhailigena pie Vildonas [*Allerheiligen bei Wildon*] (Austrija),

Agria Beteiligungsgesellschaft mbH, Allerhailigena pie Vildonas,

ko pārstāv *P. Graczyk*, *adwokat*, un *W. Rocławski*, *radca prawny*,

apelācijas sūdzības iesniedzējas,

otra lietas dalībniece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *J. Szczodrowski* un *A. Dawes*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Vajda [*C. Vajda*], tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente) un K. Likurgs [*C. Lycourgos*],

ģenerāladvokāts: N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – poļu.

Spriedums

1 Apelācijas sūdzībā *Agria Polska sp. z o.o.*, *Agria Chemicals Poland sp. z o.o.*, *Star Agro Analyse und Handels GmbH* (turpmāk tekstā – "*Star Agro*") un *Agria Beteiligungsgesellschaft mbH* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2017. gada 16. maija spriedumu *Agria Polska* u.c./Komisija (T-480/15, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", EU:T:2017:339), ar kuru tā noraidīja prasību atcelt Komisijas 2015. gada 19. jūnija Lēmumu C(2015) 4284 *final* (lieta AT.39864 – *BASF* (agrāk – *AGRIA* u.c./*BASF* u.c.)), ar kuru noraidīta sūdzība par LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpumiem, ko esot pieļāvuši galvenokārt trīspadsmit uzņēmumi, kuri ražo un izplata augu aizsardzības līdzekļus, ar četru profesionālu organizāciju un kāda advokātu biroja palīdzību vai starpniecību (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

2 Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101.] un [LESD 102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 7. pantu:

"1. Ja Komisija uz sūdzības pamata vai pēc savas iniciatīvas atklāj, ka ir [LESD 101.] panta vai [102.] panta pārkāpums, tā var ar lēmumu pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām šādas pārkāpšanas izbeigšanu. Šim nolūkam Komisija attiecībā uz uzņēmumiem var ieviest tādus uzvedības vai strukturālos aizsardzības līdzekļus, kas ir proporcionāli izdarītajam pārkāpumam un kas ir vajadzīgi, lai efektīvi izbeigtu pārkāpšanu. Strukturālos aizsardzības līdzekļus var ieviest tikai tad, ja nav vienlīdzīgi efektīva aizsardzības līdzekļa, kas attiecas uz uzvedību, vai ja jebkurš vienlīdzīgi efektīvs aizsardzības līdzeklis, kas attiecas uz uzvedību, attiecīgajam uzņēmumam būtu apgrūtinošāks nekā strukturālais aizsardzības līdzeklis. Ja Komisijai ir likumīgas intereses, tā arī var konstatēt, ka pārkāpums ir izdarīts pagātnē.

2. Šā panta 1. punkta nolūkā tiesības iesniegt sūdzību ir fiziskām un juridiskām personām, kas var apliecināt likumīgas intereses, un dalībvalstīm."

3 Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 (2004. gada 7. aprīlis) par lietas izskatīšanu saskaņā ar [LESD 101]. un [102.] pantu, ko vada Komisija (OV 2004, L 123, 18. lpp.), 7. panta "Sūdzību noraidīšana" 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. Ja Komisija uzskata, ka tās rīcībā esošā informācija nav pietiekams pamatojums tam, lai izskatītu sūdzību, tā informē par saviem apsvērumiem sūdzības iesniedzēju un nosaka termiņu, līdz kuram sūdzības iesniedzējs var rakstiski paust savu viedokli. Komisijai nav jāņem vērā jebkādi turpmāki rakstiski iesniegumi, kas saņemti pēc minētā termiņa beigām.

2. Ja sūdzības iesniedzējs savu viedokli dara zināmu pirms Komisijas noteiktā termiņa beigām un sūdzības iesniedzēja rakstiskā iesnieguma dēļ sūdzības novērtējumu nemaina, Komisija noraida sūdzību, pieņemot attiecīgu lēmumu."

Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

4 Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētā lēmuma būtiskākie elementi, kā tie izriet no pārsūdzētā sprieduma 1.–19. punkta, šīs lietas vajadzībām var tikt rezumēti šādi.

5 2010. gada 1. jūlijā *Agria Polska* iesniedza sūdzību (turpmāk tekstā – "valsts sūdzība") *Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības birojs, Polija, turpmāk tekstā – "*UOKiK*") par to, ka trīspadsmit uzņēmumi, augu aizsardzības līdzekļu ražotāji vai izplatītāji,

ar četru profesionālu organizāciju, kas attiecīgi ir reģistrētas Vācijā, Beļģijā un Polijā, kā arī viena advokātu biroja palīdzību vai starpniecību nav ievērojuši 2007. gada 16. februāra *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów* (Likums par konkurences un patērētāju tiesību aizsardzību; *Dz. U.* Nr. 50, 331. poz.).

6 Ar 2010. gada 10. augusta vēstuli *UOKiK* vadītājs informēja *Agria Polska* par to, ka, tā kā valsts sūdzībā minētā prakse attiecas uz 2005. un 2006. gadu, šis birojs vairs nevar veikt izmeklēšanu par šo praksi. Proti, saskaņā ar Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības likuma 93. pantu process konkurenci ierobežojošu darbību jomā var tikt uzsākts tikai viena gada laikā no tā gada beigām, kurā ir beidzies attiecīgais pārkāpums.

7 2010. gada 30. augustā *Agria Polska* atkārtoti vērsās *UOKiK* ar lūgumu uzsākt izmeklēšanas procedūru, apgalvojot, ka valsts sūdzība attiecas arī uz Eiropas Savienības konkurences noteikumu neievērošanu.

8 Ar 2010. gada 22. novembra vēstuli *UOKiK* vadītājs saglabāja savu nostāju, precizējot, ka Polijas tiesībās paredzētais viena gada noilguma termiņš ir piemērojams pat tad, ja lūgtā izmeklēšana attiecas uz Savienības konkurences tiesību normu pārkāpumu.

9 2010. gada 30. novembrī *Agria Polska*, *Agria Chemicals Poland*, *Star Agro*, *Agria Beteiligungsgesellschaft* un *Agro Nova Polska sp. z o.o.* iesniedza sūdzību Eiropas Komisijai saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 7. pantu (turpmāk tekstā – "sūdzība"). Šī sūdzība attiecās uz tiem pašiem subjektiem kā valsts sūdzība. *Agro Trade Handelsgesellschaft mbH* un *Cera Chem Sàrl*, attiecīgi atbilstoši Vācijas un Luksemburgas tiesībām reģistrētas sabiedrības, pievienojās sūdzībai (turpmāk tekstā kopā ar *Agria Polska*, *Agria Chemicals Poland*, *Star Agro*, *Agria Beteiligungsgesellschaft* un *Agro Nova Polska* – "sūdzības iesniedzējas").

10 Sūdzība attiecās uz LESD 101. panta pārkāpumu. Tajā bija minēts arī tas, ka *RWA Raiffeisen Ware Austria AG*, kas ir viens no valsts sūdzības subjektiem, esot pārkāpusi LESD 102. pantu.

11 Sūdzības iesniedzējas pārmeta sūdzības subjektiem praksi, kas galvenokārt esot ieņēmusi nolīguma un/vai saskaņotu darbību formu. Šo praksi esot veidojusi ļaunprātīga saskaņota paziņošana Austrijas un Polijas administratīvajām un krimināltiesiskajām iestādēm, izraisot šaubas par sūdzības iesniedzēju komercdarbības tiesiskumu no augu aizsardzības līdzekļiem piemērojamo tiesību normu prasību aspekta un no to apstākļu aspekta, kādos tiek veikta šādu līdzekļu paralēlā tirdzniecība, tostarp no nodokļu aspekta.

12 Pamatojoties uz kļūdainiem, nepilnīgiem un pat nepatiesiem paziņojumiem, ko snieguši minētie subjekti, lai izstumtu no tirgus sūdzības iesniedzējas, šīs iestādes attiecībā uz tām esot veikušas daudzas administratīvās pārbaudes.

13 Šo procedūru iznākumā sūdzības iesniedzējām esot uzlikti naudas sodi un noteikti augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecības aizliegumi, kā rezultātā tās esot zaudējušas būtiskas un grūti atgūstamas tirgus daļas.

14 Dažus administratīvos sodus un krimināsodus, kas uzlikti sūdzības iesniedzējām, kompetentās valsts tiesas esot atcēlušas vai samazinājušas, un tas liecinot par sūdzībās norādīto subjektu paziņojumu ļaunprātīgo un nepatieso raksturu, ko sūdzības iesniedzējas dēvē par "traucējošām prasībām" tās judikatūras izpratnē, kas izriet no 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183).

15 2012. gada 27. martā Komisija nosūtīja sūdzības nekonfidenciālo un konsolidēto versiju šajā sūdzībā minētajiem subjektiem, kas iesniedza apsvērumus laikā no 2012. gada aprīļa līdz jūnijam.

16 Attiecīgajos apsvērumos sūdzības subjekti apstrīdēja faktu izklāstu sūdzībā un galvenokārt apgalvoja, ka dažādās darbības, ko daži no tiem esot veikuši valsts administratīvajās iestādēs un valsts tiesās, esot bijušas likumīgas, tostarp tādēļ, ka esot tikušas aizskartas to tiesības uz intelektuālo vai rūpniecisko īpašumu, un tālab, lai novērstu aizskārumu to reputācijai. Tāpat tie skaidroja, ka to darbības neesot bijušas saskaņotas un tas, ka šīs darbības esot veiktas aptuveni vienos un tajos pašos datumos, galvenokārt esot izskaidrojams ar to, ka tās esot saskārušās ar paralēlo importētāju veiktajām prettiesiskajām darbībām vienos un tajos pašos laikposmos. Gan šajos apstākļos notikusī saziņa starp noteiktiem augu aizsardzības līdzekļu ražotājiem un/vai izplatītājiem vai starp pēdējiem minētajiem un profesionālajām organizācijām, vai arī ar valsts administrāciju, gan to dalība pārbaudēs esot bijusi pilnībā pamatota. Tādējādi šī likumīgā saziņa neliecinot par to, ka tie būtu noslēguši aizliegtu vienošanos LESD 101. panta izpratnē.

17 Ar 2014. gada 8. decembra vēstuli Komisija informēja sūdzības iesniedzējas par savu nodomu noraidīt sūdzību galvenokārt tādēļ, ka nepastāv pietiekama Savienības interese par to, lai turpinātu to izskatīt atbilstoši LESD 101. vai 102. pantam.

18 Savas pagaidu analīzes pamatojumam Komisija skaidroja, pirmkārt, ka iespēja konstatēt, ka ir noticis LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpums, esot neliela tādēļ, ka nav iesniegti pietiekami pierādījumi sūdzības pamatojumam, un arī tādēļ, ka esot grūti konstatēt, ka šajā lietā *RWA Raiffeisen Ware Austria* ieņem dominējošu stāvokli, vai kolektīva dominējošā stāvokļa esamību un līdz ar to pierādīt šāda stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Šajā ziņā Komisija uzskata, ka judikatūra, kas izriet no 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un no 2010. gada 1. jūlija sprieduma *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266), nav piemērojama situācijām, kurās uzņēmumi informē valsts iestādes par citu uzņēmumu iespējami prettiesisku uzvedību vai rīcību vai izdara spiedienu administratīvu vai kriminālprocesu veikšanai attiecībā uz pēdējiem minētajiem. Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka izmeklēšanas veikšanai vajadzīgie resursi visdrīzāk būtu nesamērīgi salīdzinājumā ar nelielo iespēju konstatēt pārkāpumu. Treškārt, Komisija uzskatīja, ka šajā posmā valsts iestādes un tiesas var labāk risināt sūdzībā izvirzītās problēmas.

19 2015. gada 8. janvārī iesniegtajos apsvērumos *Agro Trade Handelsgesellschaft* un *Cera Chem* pārstāvis būtībā informēja Komisiju, ka šīs sabiedrības ir atsaukušas savu sūdzību. Viņš arī paskaidroja, ka *Agria Polska*, *Agria Chemicals Poland*, *Star Agro* un *Agria Beteiligungsgesellschaft* apstrīd paziņoto lēmumu par sūdzības atstāšanu bez izskatīšanas, it īpaši precizējot, ka šāda pieeja būtiski samazinot to iespēju saņemt valsts tiesās atlīdzību par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem.

20 Apstrīdētajā lēmumā Komisija noraidīja sūdzību, lielākoties atkārtojot pagaidu analīzes elementus, kas izklāstīti tās 2014. gada 8. decembra vēstulē, uzsverot, ka tai ir ierobežoti resursi un ka šajā lietā padziļināta izmeklēšana, kas būtu jāveic un kas iespējami attiektos uz darbībām, ko septiņu gadu laikā esot veikuši astoņpadsmit uzņēmumi četrās dalībvalstīs, būtu pārāk sarežģīta un laikietilpīga, lai arī iespēja konstatēt pārkāpumu šajā lietā nešķietot liela, un tas liekot sliekties par labu izmeklēšanas neuzsākšanai.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

21 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 19. augustā, *Agria Polska*, *Agria Chemicals Poland*, *Star Agro* un *Agria Beteiligungsgesellschaft* cēla prasību atcelt strīdīgo lēmumu.

22 Prasības pamatojumam tās izvirzīja divus pamatus, kas attiecas, pirmkārt, uz tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas paredzētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. pantā, pārkāpumu un, otrkārt, uz LESD 101. un 102. panta pārkāpumu.

23 Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa noraidīja katru no šiem pamatiem un līdz ar to noraidīja arī prasību kopumā.

Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku apelācijas instancē prasījumi

24 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 20. jūnijā, *Agria Polska*, *Agria Chemicals Poland*, *Star Agro* un *Agria Beteiligungsgesellschaft* cēla šo apelāciju.

25 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 12. decembrī, *Star Agro* informēja Tiesu, ka tā ir nolēmusi atteikties no savas apelācijas sūdzības.

26 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 21. decembrī, Komisija darīja zināmu Tiesai, ka tai nav nekādu komentāru par šo atteikšanos no apelācijas sūdzības.

27 Apelācijas sūdzībā *Agria Polska*, *Agria Chemicals Poland* un *Agria Beteiligungsgesellschaft* (turpmāk tekstā – "apelācijas sūdzības iesniedzējas") lūdz Tiesu:

– atcelt pārsūdzēto spriedumu;

– taisīt galīgo spriedumu lietā un atcelt strīdīgo lēmumu, un

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

28 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

– noraidīt apelācijas sūdzību un

– piespriest apelācijas sūdzību iesniedzējām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

Par pieņemamību

29 Komisija galvenokārt secina, ka katrs no apelācijas sūdzības iesniedzēju izvirzītajiem pamatiem ir nepieņemams. Uzsverot, ka tai ir ļoti grūti saprast apelācijas sūdzības iesniedzēju apgalvojumus, tā tomēr atstāj Tiesas ziņā izvērtēt apelācijas sūdzības pieņemamību kopumā.

30 Apelācijas sūdzības iesniedzējas atbild, ka to apelācijas sūdzība kopumā un katrs no to pamatiem atsevišķi ir pieņemami.

31 Saskaņā ar LESD 256. panta 1. punkta otro daļu un Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmo daļu apelācijas sūdzības var iesniegt tikai par tiesību jautājumiem un tām ir jāpamatojas uz to, ka Vispārējai tiesai nav bijusi kompetence, Vispārējā tiesā ir pieļauti procesuāli pārkāpumi, nelabvēlīgi ietekmējot apelācijas iesniedzēja intereses, vai arī Vispārējā tiesa ir pārkāpusi Savienības tiesības.

32 Tādējādi Vispārējā tiesa ir vienīgā kompetentā iestāde, kas var konstatēt faktus, izņemot gadījumu, ja šo faktu konstatējumu neprecizitāte izriet no lietas materiāliem, kuri tai tikuši iesniegti, un novērtēt iesniegtos pierādījumus. Šo faktu konstatējumi un šo elementu vērtējums, ja vien tie nav sagrozīti, tātad nav tiesību jautājums, kas, tāds būdams, ir jāpārbauda Tiesai (spriedums, 2009. gada 25. marts, *Scippacercola* un *Terezakis*/Komisija, C-159/08 P, nav publicēts, EU:C:2009:188, 33. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

33 Turklāt saskaņā ar Tiesas Reglamenta 169. panta 2. punktu izvirzītajos tiesību pamatos un argumentos ir precīzi jānorāda apstrīdētie Vispārējās tiesas nolēmuma motīvu daļas punkti. Tādējādi atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai apelācijas sūdzībā ir jābūt skaidri norādītiem elementiem, kas tiek kritizēti spriedumā, kuru tiek lūgts atcelt, kā arī juridiskajiem argumentiem, kuri konkrēti pamato šo lūgumu, citādi apelācijas sūdzība vai attiecīgais pamats ir nepieņemams (spriedumi, 2009. gada 23. aprīlis, *AEPI* /Komisija, C-425/07 P, EU:C:2009:253, 25. punkts; 2013. gada 19. septembris, *EFIM*/Komisija, C-56/12 P, nav publicēts, EU:C:2013:575, 21. punkts, kā arī 2018. gada 6. jūnijs, *Apcoa Parking Holdings*/*EUIPO*, C-32/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:396, 38. punkts).

34 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka apelācijas sūdzība, protams, nav formulēta tik skaidri, kā būtu vēlams, un ietver apgalvojumus, kas formulēti vispārīgi, bez konkrēta pamatojuma un faktu vērtējuma apstrīdēšanas.

35 Tomēr, neraugoties uz šiem trūkumiem, apelācijas sūdzībā ar vairāku argumentu palīdzību ir identificētas kritizētās pārsūdzētā sprieduma daļas un šīs kritikas pamatošanai ir izklāstīti juridiskie argumenti.

36 Ciktāl Komisija apgalvo, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas vien atkārto Vispārējā tiesā izvirzītos argumentus, neskarot iepriekšējā punktā izklāstītos apsvērumus, ir jānorāda, ka tās būtībā ir apstrīdējušas Vispārējās tiesas veikto Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu. Šādos apstākļos pirmajā instancē izskatītie tiesību jautājumi var tikt no jauna izskatīti šajā apelācijas tiesvedībā. Proti, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarētu šādi pamatot savu apelācijas sūdzību ar Vispārējā tiesā jau izmantotajiem pamatiem un argumentiem, tad zustu daļa no apelācijas tiesvedības jēgas (šajā ziņā skat. rīkojumu, 2009. gada 25. marts, *Scippacercola* un *Terezakis*/Komisija, C-159/08 P, nav publicēts, EU:C:2009:188, 36. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī spriedumu, 2009. gada 23. aprīlis, *AEPI* /Komisija, C-425/07 P, EU:C:2009:253, 24. punkts).

37 Līdz ar to nevar uzskatīt, ka apelācijas sūdzība ir nepieņemama kopumā. Tādēļ apelācijas sūdzības iesniedzēju izvirzīto pamatu un argumentu pieņemamība tiks izvērtēta, izvērtējot katru no tiem atsevišķi.

Par lietas būtību

38 Apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirza trīs pamatus. Pirmais pamats attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi LESD 101. un/vai 102. pantu, lasot tos kopā ar Regulas Nr. 1/2003 7. panta 1. un 2. punktu un Regulas Nr. 773/2004 7. panta 2. punktu. Otrais pamats attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa esot atņēmusi LESD 101. un/vai 102. pantam, lasot tos kopā ar LES 17. panta 1. punktu un LESD 105. pantu, to lietderīgo iedarbību. Trešais pamats attiecas uz to, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu, tiesības uz efektīvu aizsardzību tiesā un labas pārvaldības principu.

Par pirmo pamatu

– Lietas dalībnieku argumenti

39 Ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas apstrīd Vispārējās tiesas secinājumu, saskaņā ar kuru Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu to apstākļu vērtējumā, kas ir ietekmējuši lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu.

40 Pirmām kārtām, tās kritizē pārsūdzētā sprieduma 46. un 47. punktu.

41 Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā minētā sprieduma 46. punktā, jo tā ir balstījusies uz dažu uzņēmumu, uz kuriem attiecas sūdzība, attaisnojot to, ka tie ir vienlaicīgi rīkojušies attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējām, sniegtajiem skaidrojumiem. Proti, esot acīmredzams, ka šie uzņēmumi, aizsargājot savas intereses panākt, lai sūdzība tiktu noraidīta, ir snieguši paskaidrojumus, lai apstrīdētu apgalvoto LESD 101. un 102. panta pārkāpumu. Vispārējai tiesai esot bijuši jāizvērtē šie paskaidrojumi, ņemot vērā apelācijas sūdzības iesniedzēju iesniegtos pierādījumus.

42 Pārsūdzētā sprieduma 47. punktā sniegtie apsvērumi par to, ka uzņēmumu, uz kuriem attiecas sūdzība, veiktajiem pasākumiem, iespējams, ir pretkonkurences mērķis, nekādi neatbilstot apelācijas sūdzības iesniedzēju izklāstītajiem faktiem. Tāpat nevarot apgalvot, kā ir minēts šā sprieduma 44. punktā, ka uz šiem pasākumiem attiecas šo uzņēmumu tiesības saprātīgi piemēroties konstatētai vai sagaidāmai konkurentu rīcībai. Šajā saistībā Vispārējā tiesa neesot piešķīrusi vajadzīgo nozīmi apstāklim, ka liela daļa iebildumu, ko izvirzījuši minētie uzņēmumi, nebija pamatota un ka lēmumi, kas pieņemti, pamatojoties uz pārbaudēm, kas veiktas pēc to pieprasījuma, tikuši atcelti. Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzējas prasības pieteikumā pirmajā instancē esot skaidri pierādījušas tās prakses pretkonkurences mērķi, uz kuru attiecas sūdzība.

43 Otrām kārtām, apelācijas sūdzības iesniedzējas apstrīd 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia* /Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un 2010. gada 1. jūlija sprieduma *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266) interpretāciju un piemērošanu, ko Vispārējā tiesa veikusi pārsūdzētā sprieduma 67.–73. punktā. Šai judikatūrai par LESD 102. pantu esot nozīme arī LESD 101. panta kontekstā.

44 Pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka šajā lietā esot izpildīti 1998. gada 17. jūlija spriedumā *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) paredzētie nosacījumi. Proti, attiecīgā paziņotā informācija esot bijusi kļūdaina vai maldinoša un šī paziņošana nevarot tikt uzskatīta par labticīgi veiktu pasākumu. Vispārējā tiesa neesot pietiekami ņēmusi vērā šīs lietas apstākļus, jo informācija esot tikusi paziņota tostarp iestādēm, kurām nav kompetences.

45 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka uz uzņēmumiem, uz kuriem attiecas sūdzība, to rīcības veida un turpināšanās dēļ pārmestās rīcības juridisko vērtējumu neattiecoties valsts iestāžu novērtējuma brīvība. Šajā kontekstā tās kritizē pārsūdzētā sprieduma 49., 50., 70. un 71. punktu, pārmet Vispārējai tiesai, ka tā neesot pietiekami ņēmusi vērā lietas faktiskos apstākļus, un apgalvo, ka attiecīgajām Polijas iestādēm, kā arī Austrijas policijai un prokuratūrai esot bijusi attiecīgi jāveic izmeklēšana un jāuzsāk procedūras pēc paziņojumu saņemšanas.

46 Trešām kārtām, apelācijas sūdzības iesniedzējas uzstāj, ka pārmestajiem pārkāpumiem esot pārrobežu dimensija, kuras dēļ esot pamatoti, ka Komisija uzsāk izmeklēšanu, pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 63. un 64. punktā. Proti, šie pārkāpumi attiecoties uz vismaz četru dalībvalstu teritorijām, nevis tikai uz divām dalībvalstīm, kā to esot kļūdaini nospriedusi Vispārējā tiesa.

47 Turklāt, pretēji tam, kas izriet no pārsūdzētā sprieduma 62. punkta, saskaņā ar Vispārējās tiesas judikatūru vēršanās valsts konkurences iestādē ar sūdzību nav arguments par labu šīs iestādes ekskluzīvai kompetencei. No Regulas Nr. 1/2003 sistēmas neizriet, ka šādas valsts iestādes iespējama kompetence var būt šķērslis tam, lai Komisija uzsāktu procedūru, vēl jo vairāk tad, ja procesuālu iemeslu dēļ netika uzsākta valsts procedūra. Tomēr šajā lietā pārmesto pārkāpumu nozīmei, apmēram un ilgumam, ko uzsvērušas apelācijas sūdzības iesniedzējas Komisijai nosūtītajā sūdzībā, esot bijis jāietekmē Savienības interešu vērtējums, kā tas izrietot no 2009. gada 23. aprīļa sprieduma *AEPI* /Komisija (C-425/07 P, EU:C:2009:253, 53. punkts).

48 Ceturtām kārtām, apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, jo Vispārējā tiesa esot kļūdaini uzskatījusi, ka nedz pieprasītās izmeklēšanas apjoma, nedz rīcības plašuma, aptverot vairākas dalībvalstis, dēļ nav pamatots tas, lai Komisija uzsāktu izmeklēšanu. Apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka šādas izmeklēšanas veikšanai vajadzīgo resursu apmērs, tieši otrādi, norādot, ka Komisija ir iestāde, kas vislabāk var veikt vajāšanu pret attiecīgo pārkāpumu veicējiem. Tas tā esot vēl jo vairāk tādēļ, ka *private enforcement* neesot pietiekama.

49 Replikas raksta pielikumā apelācijas sūdzības iesniedzējas iesniedza divus dokumentus, iekļaujot to subjektu sarakstu, uz kuriem attiecas sūdzība, un aprakstot šo subjektu veiktās darbības vairākās dalībvalstīs.

50 Komisija lūdz noraidīt pirmo pamatu galvenokārt kā nepieņemamu un daļēji kā neefektīvu. Turklāt tā uzskata, ka replikas raksta pielikumā iesniegtie dokumenti ir nepieņemami.

– *Tiesas vērtējums*

51 Ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā apstrīd Vispārējās tiesas vērtējumus par to, vai Komisijas veiktais Savienības interešu izskatīt lietu vērtējums ir pamatots.

52 Ievadā ir jākonstatē, ka argumenti, ar kuriem apelācijas sūdzības iesniedzējas apstrīd Vispārējās tiesas faktu vērtējumus, ir nepieņemami atbilstoši šā sprieduma 32. punktā minētajai judikatūrai, jo tās nav apgalvojušas, ka Vispārējā tiesa būtu sagrozījusi vērtējamos faktus un pierādījumus. Tā tas ir tādu argumentu gadījumā, kas vērsti uz to, lai apstrīdētu pārsūdzētā sprieduma 47. punktā veikto subjektu, uz kuriem attiecas sūdzība, pasākumu mērķa vērtējumu. Tāpat ir nepieņemami argumenti par valsts iestāžu un tiesu novērtējuma brīvības apjomu, par apgalvoto kompetences neesamību un to, ka sākotnēji veiktajās pārbaudēs neesot konstatēti nekādi pārkāpumi. Visbeidzot, argumenti, ar kuriem tiek apstrīdēts pārsūdzētā sprieduma 59. un 64. punktā veiktais apgalvotā pārkāpuma ģeogrāfiskā tvēruma vērtējums, ir nepieņemami. Šādos apstākļos turklāt nav jāspriež par to dokumentu, ko apelācijas sūdzības iesniedzējas iesniegušas replikas raksta pielikumā, pieņemamību, lai ilustrētu sūdzībā minētajiem subjektiem pārmestās rīcības apjomu, tostarp teritoriālo.

53 Galvenokārt, pirmām kārtām, runājot par iespējamību konstatēt LESD 101. un 102. panta pārkāpumu, ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa – kā turklāt ir norādījušas apelācijas sūdzības iesniedzējas – pārsūdzētā sprieduma 45. punktā ir norādījusi, ka sūdzībā norādītajā informācijā varot tikt saskatīti tikai netieši pierādījumi iespējamai saskaņotībai šajā sūdzībā minēto subjektu starpā. Tomēr minētā sprieduma 46. un 47. punktā Vispārējā tiesa, pirmkārt, konstatēja, ka Komisija, uzskatot, ka ar dažu šo subjektu sniegtajiem paskaidrojumiem var tikt pamatota vienlaicīga paziņošana valsts iestādēm, un, otrkārt, norādot, ka minētie subjekti varēja likumīgi informēt kompetentās valsts iestādes par to, ka to konkurenti, iespējams, neievēro spēkā esošos noteikumus, nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

54 No minētā izriet, ka Vispārējā tiesa ir pienācīgi ņēmusi vērā ne tikai sūdzībā minēto subjektu sniegtos paskaidrojumus, bet arī apelācijas sūdzības iesniedzēju sniegto informāciju.

55 Šajā kontekstā apelācijas sūdzības iesniedzēju arguments, ar kuru tās apstrīd pārsūdzētā sprieduma 44. punktu, ir balstīts uz kļūdainu šā punkta lasījumu. Proti, Vispārējā tiesa tajā ir tikai minējusi Tiesas judikatūru, to nepiemērojot attiecīgās lietas apstākļiem. Katrā ziņā, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējas pārmet Vispārējai tiesai, ka tā neesot ņēmusi vērā, ka valsts tiesas atcēla lēmumus, kas pieņemti pēc sūdzībā minēto subjektu veiktās paziņošanas, pietiek norādīt, ka pārsūdzētā sprieduma 51. punktā Vispārējā tiesa to ir ņēmusi vērā.

56 Otrām kārtām, runājot par apgalvotajām kļūdām, pārsūdzētā sprieduma 67.–73. punktā piemērojot judikatūru, kas izriet no 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un 2010. gada 1. jūlija sprieduma *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266), ir jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 69.–71. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka šajos abos spriedumos tika apstrīdēta rīcība, kas atšķiras no šajā lietā sūdzībā minētajiem subjektiem pārmestās rīcības. Vispārējā tiesa uzskata, ka lietās, kurās tikuši pasludināti šie spriedumi, administratīvajām un tiesu iestādēm, kurās vērsušies dominējošā stāvoklī esoši uzņēmumi, nebija novērtējuma brīvības par iespēju izskatīt šo uzņēmumu pieteikumus. Turpretī, kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 49. un 50. punkta, uz kuriem ir atsauce minētā sprieduma 71. punktā, šīs lietas apstākļos iestādēm, kurās uzņēmumi vērsušies, bija šāda brīvība.

57 Tā Vispārējā tiesa nav spriedusi par to, vai ir izpildīti no iepriekšējā punktā minētajiem spriedumiem izrietošās judikatūras piemērošanas nosacījumi, kas atbilstoši apelācijas sūdzības iesniedzēju uzskatam ir saistīti ar faktiem, ka, pirmkārt, tāda darbība kā šajā lietā veiktā paziņošana ir veikta nevis labticīgi, bet gan ar mērķi nokausēt pretējo tiesvedības pusi un, otrkārt, darbība iekļaujas plānā, kura mērķis esot izskaust konkurenci. Tādējādi apelācijas sūdzības iesniedzēju arguments, saskaņā ar kuru šajā lietā ir izpildīti minētie nosacījumi, nav efektīvs.

58 Turklāt, pat pieņemot, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas cenšas pārmest Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, ciktāl tā minētās judikatūras piemērojamību ir padarījusi atkarīgu no tā, ka iestādēm un tiesām, kurās uzņēmumi ir vērsušies, nav novērtējuma brīvības, viņu argumentācija, ņemot vērā šā sprieduma 33. punktā atgādināto judikatūru, nav pietiekami pamatota un tātad ir nepieņemama.

59 Trešām kārtām, runājot par argumentiem saistībā ar Komisijas kompetenci, ņemot vērā pārmesto pārkāpumu apjomu un to, ka uzņēmumi ir vērsušies kompetentā valsts iestādē, pirmkārt, ir jākonstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju arguments, kas vērsts uz to, lai apstrīdētu pārsūdzētā sprieduma 62. punktu, ir balstīts uz kļūdainu šā punkta lasījumu. Proti, ne no minētā punkta, ne no šā sprieduma kopumā neizriet, ka Vispārējā tiesa būtu uzskatījusi, ka sūdzības iesniegšana valsts konkurences iestādē un šīs iestādes kompetence varētu izslēgt to, ka Komisija uzsāk izmeklēšanu.

60 Otrkārt, Tiesa – kā Tiesā apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas – patiešām jau ir nospriedusi, ka Komisijai, izvērtējot Savienības intereses uzsākt izmeklēšanu, katrā lietā ir jāizvērtē apgalvoto konkurences apdraudējumu smagums un to seku saglabāšanās un šis pienākums it īpaši nozīmē, ka tai ir jāņem vērā pārkāpumu, par kuriem iesniegta sūdzība, ilgums un nozīme, kā arī to ietekme uz konkurences situāciju Savienībā (spriedums, 2009. gada 23. aprīlis, *AEPI*/Komisija, C-425/07 P, EU:C:2009:253, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

61 Tomēr, ņemot vērā, ka Savienības interešu par sūdzību novērtējums ir atkarīgs no katras lietas apstākļiem, nav nedz jāsamazina to vērtējuma kritēriju skaits, ko var izmantot Komisija, nedz – tieši otrādi – nav jāliek tai izmantot tikai noteiktus kritērijus (spriedumi, 1999. gada 4. marts, *Ufex* u.c./Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 79. punkts, kā arī 2001. gada 17. maijs, *IECC* /Komisija, C-449/98 P, EU:C:2001:275, 46. punkts). Ņemot vērā, ka tādā jomā kā konkurences tiesības faktiskie un tiesību apstākļi var būtiski atšķirties katrā atsevišķā lietā, var tikt piemēroti kritēriji, kas līdz šim nav bijuši paredzēti (spriedums, 1999. gada 4. marts, *Ufex* u.c./Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 80. punkts), vai tikt piešķirta prioritāte tikai vienam kritērijam, lai izvērtētu šīs Savienības intereses (spriedums, 2001. gada 17. maijs, *IECC*/Komisija, C-449/98 P, EU:C:2001:275, 47. punkts).

62 Iepriekšējā punktā minētos noteikumus neliek apstrīdēt apelācijas sūdzības iesniedzēju minētā un šā sprieduma 60. punktā atgādinātā judikatūra, kas ir jāinterpretē, ņemot vērā īpašo kontekstu, kādā tā tikusi pasludināta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 19. septembris, *EFIM*/Komisija, C-56/12 P, nav publicēts, EU:C:2013:575, 86. punkts).

63 Lai arī apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka tās nav iesniegušas sūdzību Komisijai bez iemesla un ka pārmestie pārkāpumi aptver septiņu gadu laikposmu un tiem ir pārrobežu dimensija, tās nav paskaidrojušas, kā, ņemot vērā attiecīgo lietu, kuros pasludināta šī judikatūra, kontekstu un šīs lietas kontekstu, Vispārējā tiesa būtu pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, noraidot viņu argumentu par Savienības interesēm, ņemot vērā minēto judikatūru. Līdz ar to argumenti, ko tās atvasina no šīs pašas judikatūras, ir jānoraida kā nepamatoti.

64 Ceturtām kārtām, apelācijas sūdzības iesniedzēju argumenti par to, ka pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktā Vispārējā tiesa esot kļūdaini uzskatījusi, ka ar izmeklēšanas apjomu un attiecīgo darbību tvērumu nav pamatota procedūras uzsākšana, ir jānoraida kā nepamatoti, ciktāl tie ir pretrunā šā sprieduma 61. punktā minētajai judikatūrai.

65 Proti, šie argumenti būtībā nozīmē apgalvot, ka, tā kā lūgtā izmeklēšana attiecas uz vairāku dalībvalstu teritorijām un tai ir vajadzīgi būtiski resursi, Komisijai ir jāuzsāk izmeklēšana, neņemot vērā visus attiecīgās lietas apstākļus, tostarp nelielo iespējamību konstatēt Savienības konkurences tiesību pārkāpumu. Minētie argumenti tātad ir vērsti uz to, lai teritoriālo tvērumu un izmeklēšanas izmaksas izvirzītu par noteicošiem kritērijiem, lai konstatētu Savienības intereses uzsākt izmeklēšanu, neievērojot minēto judikatūru.

66 Līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida kā daļēji nepieņemams, daļēji neefektīvs un daļēji nepamatots.

Par otro pamatu

– Lietas dalībnieku argumenti

67 Ar otro pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas apstrīd secinājumu pārsūdzētā sprieduma 83. punktā, saskaņā ar kuru Komisija neesot neievērojusi LESD 101. un 102. panta lietderīgo iedarbību.

68 Pirmām kārtām, tās apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav piešķīrusi vajadzīgo nozīmi Komisijas lomai, ciktāl saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu un LESD 105. pantu tai ir jāuzrauga LESD 101. un 102. panta piemērošana un jānodrošina to lietderīgā iedarbība. Tās uzskata, ka, lai arī Komisijai ir diskrecionāra vara sūdzību izskatīšanā, šī vara nav neierobežota. It īpaši šī iestāde nevarot atņemt LESD 101. un 102. pantam to lietderīgo iedarbību, atsakoties uzsākt izmeklēšanu, lai arī apelācijas sūdzības iesniedzējas tai ir iesniegušas faktus un pierādījumus, kas apliecina vismaz iespējamību, ka ir pārkāptas Savienības tiesības vairākās dalībvalstu teritorijās, un to ir informējušas par *UOKiK* atteikumu uzsākt procedūru noilguma iestāšanās dēļ, atteikumu, ko tās nekādi nevarot pārsūdzēt.

69 Šajā kontekstā apgalvojums pārsūdzētā sprieduma 78. punktā, ka Komisijai nebija pienākuma pārbaudīt, vai valsts konkurences iestādes, kurā iesniegta līdzīga sūdzība, rīcībā ir institucionāli, finanšu un tehniskie līdzekļi, lai izpildītu tai Regulā Nr. 1/2003 noteikto uzdevumu, esot pretrunā 2010. gada 15. decembra spriedumam *CEAHR*/Komisija (T-427/08, EU:T:2010:517, 173. punkts).

70 Šajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka Vispārējā tiesa nevarēja apstiprināt sūdzības noraidīšanu, jo attiecīgais pārkāpums attiecās uz vairāku dalībvalstu teritoriju un tām neesot bijusi pieejama efektīva aizsardzība valsts konkurences iestādē. Tā tas esot vēl jo vairāk tādēļ, ka tas, ka nebija iespējams pārsūdzēt *UOKiK* atteikumu uzsākt procedūru, – kā Komisija esot atzinusi tiesas sēdē Vispārējā tiesā – varēja apdraudēt LESD 101. un 102. pantu, bet to Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā.

71 Otrām kārtām, apelācijas sūdzības iesniedzējas pārmet Vispārējai tiesai kļūdas pārsūdzētā sprieduma 79. un nākamajos punktos, kas attiecas uz to, ka tām nav bijusi patiesa iespēja panākt efektīvu aizsardzību valsts konkurences iestādē un valsts tiesās.

72 Pirmkārt, tās uzskata, ka apgalvojums šā sprieduma 79. punktā, ka tās nav pierādījušas, ka *UOKiK* neplānoja efektīvi izmeklēt LESD 101. un 102. panta pārkāpumus un uzlikt sodu par tiem, neesot saprotams, ņemot vērā pierādījumus, ko tās ir iesniegušas Vispārējā tiesā. Neesot apstrīdams, ka *UOKiK* nav izvērtējusi to sūdzību pēc būtības noilguma dēļ.

73 Otrkārt, minētā sprieduma 80. un nākamajos punktos Vispārējā tiesa esot balstījusies uz teorētisku iespēju celt prasību valsts tiesās par tādu zaudējumu atlīdzību, kas nodarīti tādas prakses dēļ, kura ir pretrunā LESD 101. un 102. pantam. Līdz ar to tā neesot pienācīgi izvērtējusi patiesas apelācijas sūdzības iesniedzēju iespējas celt šādu prasību. Tomēr praksē šāda prasība nebūtu iespējama procesuālu un institucionālu iemeslu dēļ, jo mehānismi, ar kuriem valsts tiesībās transponēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (OV 2014, L 349, 1. lpp.), vēl esot tikai radīšanas stadijā. Gan Komisijai, gan Vispārējai tiesai jau ilgi esot bijusi zināma *private enforcement* neefektivitāte.

74 Apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka šādos apstākļos Vispārējā tiesa nevarēja apstiprināt Komisijas atteikumu uzsākt izmeklēšanu, lai arī acīmredzami pastāvēja apstākļi, kas liecināja par vajadzību piemērot Savienības konkurences tiesības.

75 Komisija atbild, ka otrais pamats ir gan nepieņemams, gan daļēji neefektīvs un daļēji nepamatots.

– *Tiesas vērtējums*

76 Pārsūdzētā sprieduma 83. punktā Vispārējā tiesa būtībā ir uzskatījusi, ka pat kontekstā, kurā valsts konkurences iestāde, šajā gadījumā *UOKiK*, noraidīja valsts sūdzību tāda iemesla dēļ, kas saistīts ar valsts noteikumu par noilgumu, un pat tad, ja iespējama Komisijas izmeklēšana valsts tiesās celto prasību ietvaros, iespējams, būtu varējusi atvieglot prasītāju pierādīšanas pienākumu, Komisijas atteikuma uzsākt izmeklēšanu dēļ LESD 101. un 102. pantam nav atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība.

77 Ar otro pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā apgalvo, ka šis Vispārējās tiesas secinājums ir pretrunā šo pantu lietderīgajai iedarbībai. Šajā saistībā no to rakstveida apsvērumiem izriet, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā uzskata, ka Komisijai sava uzdevuma nodrošināt minēto pantu ievērošanu dēļ esot bijusi jāuzsāk izmeklēšana trīs iemeslu dēļ.

78 Pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirza argumentu par to, ka tās esot iesniegušas pierādījumus LESD 101. un 102. panta pārkāpuma iespējamībai attiecībā uz vairāku dalībvalstu teritorijām.

79 Šis apgalvojums tomēr ir balstīts uz faktisku pieņēmumu, ko Vispārējā tiesa ir atspēkojusi, un tātad ir jānoraida. Proti, Vispārējā tiesa, pirmām kārtām, pārsūdzētā sprieduma 53. un 54. punktā ir secinājusi, ka Komisija, uzskatīdama, ka, ņemot vērā tai iesniegto informāciju, iespējamība konstatēt pārkāpumu ir neliela, nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Otrām kārtām, tā minētā sprieduma 63. un 64. punktā ir konstatējusi, ka minētais pārkāpums galvenokārt attiecas uz divu dalībvalstu teritorijām.

80 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka pārmestie pārkāpumi – kā apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas – attiecas uz vairāku dalībvalstu teritorijām, ir jānorāda, ka to arguments ir pretrunā šā sprieduma 61. punktā atgādinātajai judikatūrai. Proti, šis arguments liek uzskatīt, ka Komisijai ir pienākums uzsākt izmeklēšanu tādēļ vien, ka apgalvotie pārkāpumi attiecas uz vairākām dalībvalstīm, citādi tā atņemtu LESD 101. un 102. pantam to lietderīgo iedarbību.

81 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka tās nevar panākt efektīvu aizsardzību valsts līmenī, jo *UOKiK*, pieņemot nepārsūdzamu lēmumu, atteicās uzsākt procedūru noilguma iestāšanās dēļ, un ka Komisijai esot bijis iepriekš jāpārbauda, vai valsts iestādes varēja apmierinoši aizsargāt to tiesības.

82 Šajā ziņā no pārsūdzētā sprieduma 77. un 79. punkta izriet, ka *UOKiK* atteikums izskatīt valsts sūdzību – kā apelācijas sūdzības iesniedzējas to apstiprinājušas Tiesai iesniegtajos rakstveida apsvērumos – ir balstīts uz noilguma iestāšanos, kura esamību – pretēji Savienības tiesībām – apelācijas sūdzības iesniedzējas nav pierādījušas, un ka valsts sūdzībā tās nebija iesniegušas *UOKiK* vērtējumam faktus par laikposmu pēc 2008. gada. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējas nav pierādījušas, kādēļ tām nebija iespējams valsts iestādēs panākt LESD 101. un 102. panta ievērošanu. Tieši otrādi, tas, ka tās nav varējušas *UOKiK* panākt LESD 101. un 102. panta ievērošanu, kā tās apgalvo, ir saistīts ar viņu pašu rūpības trūkumu.

83 Turklāt saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, ko Vispārējā tiesa ir pareizi atgādinājusi pārsūdzētā sprieduma 80.–82. un 84. punktā, apelācijas sūdzības iesniedzējas var valsts tiesās celt prasību par tādu zaudējumu atlīdzību, kas tām esot radušies sūdzībā pārmestās rīcības dēļ, lai panāktu LESD 101. un 102. panta ievērošanu, un īstenot tiesības, kas tām izriet no minētajiem pantiem, valsts tiesā, it īpaši tad, ja Komisija nolemj neapmierināt to sūdzību.

84 Šādos apstākļos, pat pieņemot, ka Vispārējā tiesa būtu pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un nebūtu ievērojusi pašas judikatūru tādēļ, ka pārsūdzētā sprieduma 78. punktā tā ir nospriedusi, ka efektivitātes prasība nevar radīt pienākumu Komisijai – tad, ja tā konstatē, ka nepastāv Savienības intereses par izmeklēšanas uzsākšanu, – pārbaudīt, vai valsts konkurences iestādes rīcībā ir institucionāli, finanšu un tehniskie līdzekļi, lai izpildītu tai Regulā Nr. 1/2003 noteikto uzdevumu, šādai kļūdai visādā ziņā nebūtu nozīmes. Līdz ar to nav jāizvērtē pēc būtības arguments par minēto 78. punktu.

85 Tāpat neefektīvs ir arguments, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 79. punktā kļūdaini esot uzskatījusi, ka *UOKiK* neplānoja efektīvi izmeklēt LESD 101. un 102. panta pārkāpumus un uzlikt par tiem sodu, jo ar šo argumentu tikai tiek kritizēts šā sprieduma *ad abundantiam* motīvs.

86 Treškārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka iespēja valsts tiesās celt prasību par zaudējumu atlīdzību nav efektīva un ka Vispārējai tiesai esot bijušas jāizvērtē to patiesās iespējas vērsties minētajās tiesās.

87 Tomēr, kā paredzēts LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā, dalībvalstīm ir jānodrošina aizsardzības līdzekļi, kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu attiecīgajām personām to tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 27. februāris, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, 34. punkts), bet ne Komisijai, uzsākot izmeklēšanu, kuras veikšanai ir vajadzīgi lieli resursi, lai arī iespējamība konstatēt LESD 101. un 102. panta pārkāpumu ir neliela, būtu jākompensē iespējamā nepietiekamā aizsardzība tiesā valsts līmenī.

88 Līdz ar to kā nepamatoti ir jānoraida apelācijas sūdzības iesniedzēju argumenti, kas attiecas uz apgalvotajiem trūkumiem tiesību aizsardzībā valsts tiesās.

89 Līdz ar to otrais pamats ir jānoraida kā daļēji neefektīvs un daļēji nepamatots.

Par trešo pamatu

– Lietas dalībnieku argumenti

90 Ar trešo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka, noraidot to prasību un apstiprinot strīdīgo lēmumu, kas pieņemts, neveicot pilnīgu lietas vērtējumu pēc būtības, Vispārējā tiesa esot pārkāpusi efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu, tiesības uz efektīvu aizsardzību tiesā un labas pārvaldības principu.

91 Šajā kontekstā vispirms tās atkārto savu nostāju, kas izklāstīta otrajā apelācijas pamatā, saistībā ar to, ka valsts līmenī nav efektīvas tiesību aizsardzības. Pirmkārt, *UOKiK* lēmums, kurā ir atteikts uzsākt procedūru noilguma dēļ, neesot pārsūdzams atbilstoši *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa, Polija) judikatūrai. Tiesas sēdē Vispārējā tiesā Komisija esot atzinusi, ka nav izslēgts, ka šī judikatūra var apdraudēt LESD 101. un 102. pantu. Otrkārt, *private enforcement* procedūras neesot efektīvas. Līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 99. punktā esot pieļauts efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa pārkāpums.

92 Vēl apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka Vispārējā tiesa kļūdaini nav izvērtējusi to atcelšanas pamata par efektīvas tiesību aizsardzības liegšanu būtību. Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 93. punktā Vispārējā tiesa esot apgalvojusi, ka tās esot varējušas celt prasību par sūdzības noraidīšanu. Tomēr to pamats Vispārējā tiesā attiecoties uz to, ka tas, ka Komisija nav pieņēmusi lēmumu pēc būtības atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 7. pantam, tām esot liedzis iespēju pakļaut šādu Komisijas lēmumu pārbaudei tiesā attiecībā uz to, vai ir vai nav pieļauts LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpums. Vispārējā tiesa, kā tas izriet no pārsūdzētā sprieduma 38. punkta, esot vien izvērtējusi, vai strīdīgais lēmums ir pamatots precizitātes un detalizētības prasību ievērošanas aspektā. Šāds vērtējums gan negarantējot to tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un uz efektīvu aizsardzību Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 13. panta un Hartas 47. panta izpratnē.

93 Visbeidzot, apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā Komisijas pienākumu izskatīt lietu saprātīgā termiņā atbilstoši Hartas 41. pantam.

94 Komisija atbild, ka trešais pamats ir gan nepieņemams, gan nepamatots.

– *Tiesas vērtējums*

95 Pirmām kārtām, apelācijas sūdzības iesniedzēju argumenti par apgalvoto nepietiekamo aizsardzību valsts tiesās ir jānoraida šā sprieduma 87. punktā minēto iemeslu dēļ.

96 Otrām kārtām, ir jānorāda, ka – pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas, – Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 93.–95. punktā ir pienācīgi atbildējusi uz viņu argumentiem, saskaņā ar kuriem tas, ka Komisija nav pieņēmusi lēmumu pēc būtības par to, vai ir pārkāpts LESD 101. un 102. pants, var apdraudēt to tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

97 Vispirms Vispārējā tiesa, nepieļaudama kļūdu tiesību piemērošanā, noraidīja šos argumentus. Proti, kā Vispārējā tiesa ir pamatoti norādījusi pārsūdzētā sprieduma 94. punktā, Regulas Nr. 1/2003 7. pantā sūdzības iesniedzējam nav piešķirtas tiesības pieprasīt galīga lēmuma pieņemšanu par to, vai apgalvotais pārkāpums ir vai nav pieļauts (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1999. gada 4. marts, *Ufex* u.c./Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 87. punkts, kā arī rīkojumu, 2011. gada 31. marts, *EMC Development*/Komisija, C-367/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:203, 73. punkts).

98 Tādējādi Vispārējā tiesa, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, nav spriedusi pēc būtības par sūdzībā apgalvotā pārkāpuma esamību.

99 Trešām kārtām, runājot par argumentu, ko apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirza par procesa Komisijā ilgumu, ir jāatgādina, ka, tā kā apelācijas ietvaros Tiesa pārbauda tikai tā juridiskā risinājuma vērtējumu, kas piemērots pirmās instances tiesā apspriestajiem pamatiem un argumentiem, procesa puse nevar Tiesā pirmo reizi izvirzīt argumentu, ko tā nav izvirzījusi Vispārējā tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2016. gada 8. novembris, *BSH/EUIPO*, C-43/15 P, EU:C:2016:837, 43. punkts, un 2017. gada 13. decembris, *Telefónica*/Komisija, C-487/16 P, nav publicēts, EU:C:2017:961, 84. punkts).

100 Šajā gadījumā no pārsūdzētā sprieduma 22. punkta izriet – un apelācijas sūdzības iesniedzējas to Tiesā nav apstrīdējušas –, ka administratīvā procesa Komisijā ilgumu tās ir minējušas tikai tiesas sēdē mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai Vispārējā tiesā, atbildē uz Vispārējās tiesas jautājumu paskaidrojot, ka tās neplāno izvirzīt jaunu pamatu par saprātīga termiņa principa pārkāpumu.

101 Līdz ar to nebūtu pieņemami, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas Tiesā apstrīd administratīvā procesa Komisijā ilgumu.

102 Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzējas kļūdaini apgalvo, ka Vispārējai tiesai esot bijis pēc savas ierosmes jāizvērtē šī procesa ilgums (pēc analoģijas skat. rīkojumu, 2000. gada 13. decembris, *SGA* /Komisija, C-39/00 P, EU:C:2000:685, 45. punkts).

103 Tādējādi trešais pamats ir jānoraida kā daļēji nepieņemams un daļēji nepamatots.

104 Tā kā neviens no apelācijas sūdzības iesniedzēju izvirzītajiem apelācijas pamatiem nav apmierināts, apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

105 Atbilstoši Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

106 Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tām spriedums ir nelabvēlīgs, ir jāpiespriež apelācijas sūdzības iesniedzējām segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.

107 Turklāt, piemērojot Reglamenta 141. panta 1. punktu kopsakarā ar tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kurš atsakās no prasības, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to apsvērumos par atteikšanos no prasības ir prasījis pretējais lietas dalībnieks. Piemērojot Reglamenta 141. panta 4. punktu kopsakarā ar tā 184. panta 1. punktu, ja nav izvirzīti prasījumi par tiesāšanās izdevumiem, katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

108 Šajā gadījumā ir jānolemj, ka *Star Agro* savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

1) **Apelācijas sūdzību noraidīt.**

2) ***Agria Polska sp. z o.o.*, *Agria Chemicals Poland sp. z o.o.* un *Agria Beteiligungsgesellschaft mbH* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.**

3) ***Star Agro Analyse und Handels GmbH* sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

[Paraksti]